

LUNDS
UNIVERSITET

Geobibliotekets styrgrupp

Beslut om policy och rutiner för tillgänglighetsnivåer av examensarbeten i elektronisk form i LUP

Protokoll från möte, den 22 september år 2012

Närvarande ledamöter:

Stefan Anderberg, ställföreträdande föreståndare, LUCSUS (ersättare för Lennart Olsson)

Robin Gullstrand, föreståndare, Geobiblioteket (sekreterare)

Karin Hall, prefekt, INES

Per Möller, (adjungerad punkt4).

Mikael Calner, ställföreträdande prefekt, Geologiska institutionen (ordförande, samt ersättare för Per Sandgren)

Beslut enligt punkt ”7” i protokollet

Policybeslut för tillgänglighetsnivåer för examensarbeten i fulltext registrerade i LUP. Förslaget godkänns med tilläget, att medan uppsatser i elektronisk form kan embargoläggas, i enlighet med förslagstexten, skall uppsatserna göras tillgängliga i sin *fysiska form* enligt offentlighets- och sekretesslagen och gällande praxis hos svenska myndigheter. Institutionerna skall informeras om styrgruppens beslut.

Policy och rutiner för tillgänglighetsnivåer av examensarbeten i elektronisk form i LUP

Bakgrund

Allt fler av studenternas examensarbeten på kandidat och mastersnivå registreras och synliggörs i universitetets publikationsdatabas LUP (Lund University Publications) .

I takt med att uppsatserna görs åtkomliga i fulltext ökar också tillgängligheten. Men i samband med ökad offentlighet ökar också behovet från olika intressenter att styra tillgängligheten till vissa dokument. Till exempel kan det finnas behov av att försvåra tillgången till studenternas examensarbeten, på olika nivåer, för att skydda studenten eller forskningsrönen inför framtida publiceringar.

Det kan till exempel gälla studenter som kommer från politiskt oroliga länder eller diktaturer, som inte vill sprida sin kritik offentligt till vem som helst. Det kan röra sig om företagsrapporter eller att handledaren vill publicera sina och studentens forskningsresultat i en forskningspublikation efter det att examensarbetet lagts fram och godkänts.

Det gäller alltså att möta dessa behov samtidigt som vi måste ta hänsyn till den offentlighetsprincip som gäller i svensk lagstiftning. I *offentlighets- och sekretesslagen* regleras, att en allmän handling från en myndighet ”är i princip offentlig” (se [Nationalencyklopedin](#) för mera information).

Lagen ger ett starkt stöd för offentlighetsprincipen, men värnar också om den enskildes intressen. Vårt förslag är ett försök att värna båda dessa principer, genom att ”sunt förnuft” och minsta möjliga byråkrati skall gälla vid hantering och offentliggörande av studenternas examensarbeten.

Här ges två exempel på när det kan finnas behov av att embargolägga eller sekretessbelägga en uppsats. Det ges också förslag på vilka rutiner som skall gälla för varje enskilt typfall.

a) Lärare eller handledare vill begränsa tillgängligheten

Det kan finnas situationer då *läraren eller handledaren vill begränsa tillgängligheten*. Det kan bero på att läraren eller forskaren *vill publicera de nya rönen i en vetenskaplig publikation*. Det kan också vara så att handledaren är anställd på *ett företag som driver ett projekt*, där studentens arbete utgör en viktig del. De uppgifter som finns i uppsatsen kan vara känsliga under tiden som projektet drivs, varför det finns skäl att embargolägga studentens uppsatsarbete för en viss tid innan den publiceras offentligt.

Rutin:

- Uppsatsen registreras i LUP, med abstract och populärvetenskaplig sammanfattning och görs publikt.
- Den tryckta uppsatsen skall *inte* embargobeläggas utan görs publik direkt i biblioteket.
- Fulltextdokumentet laddas också upp i databasen, men offentliggörs automatiskt efter den tid som handledaren och studenten kommit överens om.
- Embargot får dock gälla högst ett år.
- En eventuell förlängning av embargot får bara ske efter det att en skriftlig ansökan gjorts till prefekten. Prefekten kan sedan prefektens skriftliga godkänna embargot med tre månader i taget. Beslutet skall diarieföras. När den nya perioden avslutats måste en ny ansökan lämnas in till prefekten om man vill förlänga embargot ytterligare en gång.
- Besluten, med diarienummer, skall dokumenteras i LUP under den s.k. *message-tabben*. Den information som finns här är *inte* synlig för allmänheten.

b) Studenten vill begränsa tillgängligheten

Studenteter från länder med korrupta regimer kan, som redan nämnts, känna ett behov av att skydda sig själv från repressalier och vill därför inte lägga ut sitt examensarbete på internet.

I LUP finns två möjligheter, utöver den ovan nämnda datumembargot, att begränsa tillgängligheten till studentens examensarbete: 1) *göra uppsatsen tillgänglig endast inom Lunds universitets och LTH:s domäner* 2) *uppsatsen är endast tillgänglig för författaren själv och de som administrerar LUP på olika nivåer, dvs. reviewers och toppadministratörer*. Det är dock viktigt att hålla i minnet, att studentens namn, uppsatsens titel och sammanfattningarna fortfarande är sökbara och synliga i databasen. LUP medger ännu inte att en uppsats registreras utan att bli synlig och sökbar utifrån, antingen direkt i LUP-databasen eller via sökmotorer, t.ex. Google.

Rutin:

- Uppsatsen registreras i LUP, med abstract och populärvetenskapliga sammanfattningar och görs publik (eventuellt registreras arbetet, men att abstract och populärvetenskapliga sammanfattningar utelämnas vid registreringen. Detta skall dock ske efter prefekts godkännande).

- Fulltextdokumentet laddas också upp i databasen, men görs otillgängligt för alla utom författaren och LUP:s administratörer, dvs. den högsta otillgänglighetsnivån, på obegränsad tid.
- Den tryckta uppsatsen skall *inte* embargobeläggas utan görs publik direkt i biblioteket.
- Den högsta otillgänglighetsnivån får bara ske efter prefektens skriftliga beslut, som också diarieförs.
- Besluten, med diarienummer, skall dokumenteras i LUP under den s.k. *message-tabben*.

För båda rutinerna gäller att:

- Reviewern, bibliotekarien, bevakar så att offentlighetsprincipen följs så långt som är möjligt. Upptäcker reviewern att studenten på olika sätt begränsat den offentliga tillgängligheten skall reviewern ta kontakt med prefekten som fattar ett beslut enligt ovanstående förslag.